

EDITORIAL

Despre conflictualitate

Dintotdeauna, noi, oamenii, am trăit, trăim și vom trăi complicat într-o lume simplă, dar și complexă, cu evoluții sinuoase, cu așteptări și surprize de tot felul, cu paradoxuri, certitudini și incertitudini, cu împliniri și neîmpliniri, cu idealuri și himere, cu speranțe și dezamăgiri.

Totul este simplu și, în același timp, complicat, chiar încurcat, uneori brutal, alteori elegant, complex și esențializat, singular și multiplu, unic și irepetabil. Aici, în acest joc de umbre și frânturi de adevăr, de cuvinte și tăceri, de convingeri și îndoieli, ne ducem întreaga noastră viață, mai mult sub semnul conflictualității decât sub cel al armoniei.

Nimeni, nici oamenii, nici statele nu pot face abstracție de la aceste reflecții, pentru că firea omului este conflictuală, pentru că mediul lui de viață este conflictual, pentru că tot ce ne înconjoară este conflictual, pentru că întregul Univers este conflictual.

Conflictualitatea este o caracteristică a societății omenești. Conflictele sunt vechi de când lumea și pot fi întâlnite la toate nivelurile conviețuirii umane. Atunci când decurg în mod violent și își desfășoară potențialul distructiv, ele pot să destabilizeze ordinea unei societăți sau chiar să o pună cu totul sub semnul întrebării.

În ciuda tuturor eforturilor și a progreselor imense realizate de omenire de-a lungul istoriei, conflictualitatea n-a scăzut, ci, dimpotrivă, a crescut și s-a diversificat.

Ideea de conflictualitate nu poate exista decât în strânsă legătură cu un alt concept extrem de puternic, cel al libertății. Fundamentul conflictualității se regăsește prin prisma încălcării unor drepturi sau libertăți ale individului sau ale unor grupuri de indivizi, colectivități mai mari, chiar state suverane.

Astăzi, la nivel global, ne găsim într-o perioadă plină de dinamism, incertitudini și controverse, în care conflictualitatea umană poate genera chiar o criză sistemică, potențată și de lipsa de voință a marilor puteri de a găsi o soluție de funcționare a sistemului relațiilor internaționale după sfârșitul bipolarității și eșecul Statelor Unite ale Americii în a regla mecanismele de funcționare a lumii în calitate de unic hegemon.

Așadar, marii actori statali și organizațiile internaționale caută un nou echilibru, o nouă stabilitate, dar cu toate acestea acționează doar pentru a nu lăsa lumea să se prăbușească.

În ansamblul ei, lumea în care trăim se află într-un proces de absență a gândirii novatoare, de absență a soluțiilor salvatoare, toți încercând să-i învețe pe toți. În această vâltoare, politicienii, diplomații și militarii, în cele din urmă, încearcă să schimbe modul de a gândi al oamenilor. Doar că ei se confruntă cu aceleași probleme: nu știu nici ce se află în mintea oamenilor, nici cum vor reacționa atunci când încerci să le schimbi punctul de vedere, concepțiile, tradițiile, obiceiurile și când încerci să-i aduci într-o matrice identitară străină de cultura lor. Cred că acest lucru reprezintă marea provocare a lumii.

În acest sens, marii generatori de conflicte trebuie să facă saltul de la influența puterii, bazată, în mare măsură, pe mijloace de forță, la puterea influenței, bazată, în cea mai mare măsură, pe mijloace nonmilitare. Poate că este doar o utopie în plus, poate că nu, cert este un lucru: pentru a da o șansă generațiilor viitoare omenirea trebuie să renunțe la tiparul de conflictualitate pe care cu asiduitate îl construiește.

Colonel lect.univ.dr. Alexandru STOICA